

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonės dėl Komisijos pasiūlymų dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, ir dėl reglamento dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų santrauka

(Visą šios nuomonės tekstą anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis galima rasti EDAPP interneto svetainėje <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/04)

Įvadas

Konsultacijos su EDAPP

1. 2011 m. lapkričio 30 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Direktyvos 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto audito pakeitimų⁽¹⁾. Direktyvos 2006/43/EB pakeitimai susiję su auditorių ir audito įmonių patvirtinimu ir registravimu, profesinės etikos, profesinės paslapties, nepriklausomumo ir ataskaitų teikimo principais, taip pat su susijusiomis priežiūros taisyklėmis. Tą pačią dieną Komisija patvirtino pasiūlymą dėl reglamento dėl viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito⁽²⁾, kuriame nustatytos tokių auditų atlikimo sąlygos (toliau – siūlomas reglamentas). 2011 m. gruodžio 6 d. šie pasiūlymai buvo nusiųsti EDAPP konsultacijai.

2. EDAPP palankiai vertina tai, kad Komisija su juo konsultuojasi, ir rekomenduoja, kad direktyvos preambulėje būtų pateikta nuoroda į šią nuomonę. Siūlomo reglamento preambulėje jau pateikta nuoroda į EDAPP konsultaciją.

3. Šioje nuomonėje EDAPP nagrinėja su Direktyva 2006/43/EB susijusius klausimus, kurie neaptarti siūlomais pakeitimais. Jis pabrėžia, kad pačioje direktyvoje gali būti įtvirtinti duomenų apsaugos principai⁽³⁾. Šioje nuomonėje pateikiama analizė yra tiesiogiai susijusi su galiojančių teisės aktų taikymu ir su kitais šiuo metu svarstomais ir būsimais pasiūlymais, kuriuose įtvirtintos panašios nuostatos, pavyzdžiui, EDAPP nuomonėse dėl bankininkystės teisės aktų peržiūros, kredito reitingų agentūrų, finansinių priemonių rinkų (angl. MiFID/MiFIR) ir piktnaudžiavimo rinka teisės aktų rinkinio⁽⁴⁾ aptarti pasiūlymai. Todėl EDAPP rekomenduoja skaityti šią nuomonę glaudžiai siejant ją su 2012 m. vasario 10 d. priimtomis nuomonėmis dėl pirmiau minėtų iniciatyvų.

Pasiūlymo tikslai ir taikymo sritis

4. Komisija mano, kad audito įmonės prisidėjo prie finansų krizės, ir siekia išnagrinėti auditorių vaidmenį per krizę, tiksliau, tą vaidmenį, kurį jie turėjo atlikti. Komisija taip pat teigia, kad griežtas auditas labai svarbus siekiant atkurti rinkos pasitikėjimą.

5. Komisija nurodo, kad taip pat labai svarbu pabrėžti, kad auditoriams teisės aktais pavesta atlikti teisės aktų nustatytą įmonių, kurios naudojami ribota atsakomybe ir (arba) kurioms leidžiama teikti paslaugas finansų sektoriuje, finansinių ataskaitų auditą. Vykdydami šį pavedimą auditoriai atlieka visuomeninį vaidmenį – pateikia nuomonę apie tų įmonių finansinių ataskaitų tikrumą ir teisingumą.

⁽¹⁾ COM(2011) 778.

⁽²⁾ COM(2011) 779.

⁽³⁾ Komisija nesikonsultavo su EDAPP dėl pasiūlymo dėl Direktyvos 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto audito; direktyva buvo priimta 2006 m. gegužės 17 d.

⁽⁴⁾ 2012 m. vasario 10 d. EDAPP nuomonės, kurias galima rasti <http://www.edps.europa.eu>

6. Galiausiai, pasak Komisijos, finansų krizė išryškino teisės aktų nustatyto audito, ypač viešojo intereso įmonių audito trūkumus. Šios įmonės viešojo intereso požiūriu yra svarbios dėl savo vykdomos veiklos, dydžio, darbuotojų skaičiaus arba savo, kaip įmonių, statuso arba dėl to, kad jos turi daug įvairių suinteresuotųjų subjektų.

7. Norėdama išspręsti šiuos klausimus, Komisija paskelbė pasiūlymą, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti Direktyvą 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto audito ir kuris susijęs su auditorių ir audito įmonių patvirtinimu ir registravimu, profesinės etikos, profesinės paslapties, nepriklausomumo ir ataskaitų teikimo principais, taip pat su susijusiomis priežiūros taisyklėmis. Komisija taip pat pateikė pasiūlymą dėl naujo reglamento dėl viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito, kuriame nustatytos tokių auditų atlikimo sąlygos.

8. Komisija siūlo, kad Direktyva 2006/43/EB būtų taikoma tokiomis aplinkybėmis, kurioms netaikomas siūlomas reglamentas. Todėl svarbu aiškiai atskirti šiuos du teisinius dokumentus. Tai reiškia, kad galiojančios Direktyvos 2006/43/EB nuostatos, kurios susijusios tik su viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito atlikimu, perkeliama į siūlomą reglamentą ir prireikus iš dalies pakeičiamos.

EDAPP nuomonės tikslas

9. Teisės aktų nustatyto audito teisinės sistemos įgyvendinimas ir taikymas tam tikrais atvejais gali turėti įtakos asmenų teisėms, susijusioms su jų asmens duomenų tvarkymu. Dabartinėje ir iš dalies pakeistoje Direktyvoje 2006/43/EB ir siūlomame reglamente pateikiamos nuostatos, kuriomis gali būti įtvirtinta susijusių asmenų duomenų apsauga.

Išvados

46. EDAPP palankiai vertina tai, kad siūlomame reglamente ypatingas dėmesys skirtas duomenų apsaugai, tačiau mano, kad tam tikras nuostatas dar galima šiek tiek patobulinti.

47. EDAPP teikia šias rekomendacijas:

- performuluoti siūlomo reglamento 56 straipsnį ir įterpti į Direktyvą 2006/43/EB nuostatą, kuria būtų pabrėžiama, kad visais atžvilgiais taikomi galiojantys duomenų apsaugos teisės aktai, taip pat kelias nuorodas skirtinguose siūlomo reglamento straipsniuose pakeisti viena bendra nuostata, kuria būtų pateikiama nuoroda į Direktyvą 95/46/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 45/2001. EDAPP siūlo paaiškinti nuorodą į Direktyvą 95/46/EB nurodant, kad nuostatos bus taikomos atsižvelgiant į nacionalines taisykles, kuriomis įgyvendinama Direktyva 95/46/EB,
- konkrečiai nurodyti, kokie asmens duomenys gali būti tvarkomi pagal Direktyvą 2006/43/EB ir siūlomą reglamentą, siekiant apibrėžti atitinkamų kompetentingų institucijų atliekamo asmens duomenų tvarkymo tikslus ir nustatyti apibrėžtą, tikslų, būtiną ir proporcingą taip tvarkomų duomenų saugojimo terminą,
- atsižvelgdamas į atitinkamą riziką, susijusią su duomenų perdavimu trečiosioms šalims, EDAPP rekomenduoja Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnį papildyti nuostata, kad neužtikrinus tinkamo apsaugos lygio turėtų būti atliekamas kiekvieno konkretaus atvejo vertinimas. Jis taip pat rekomenduoja įtraukti panašią nuorodą ir kiekvieno konkretaus atvejo vertinimo principą į atitinkamas siūlomo reglamento nuostatas,
- pakeisti siūlomo reglamento 30 straipsnyje numatytą mažiausią 5 metų duomenų saugojimo laikotarpį didžiausiu galimu duomenų saugojimo laikotarpiu. Pasirinktas laikotarpis turėtų būti būtinas ir proporcingas tikslui, kuriuo atliekamas duomenų tvarkymas,
- nurodyti sankcijų skelbimo tikslą atitinkamuose Direktyvos 2006/43/EB ir siūlomo reglamento straipsniuose ir paaiškinti informacijos skelbimo būtinybę ir proporcingumą tiek Direktyvos 2006/43/EB, tiek siūlomo reglamento konstatuojamosiose dalyse. EDAPP taip pat rekomenduoja priimti sprendimą dėl skelbimo atsižvelgiant į konkrečius atvejus ir sudaryti galimybę skelbti mažiau informacijos nei dabar reikalaujama,

- numatyti tinkamas apsaugos priemonės, susijusias su privalomu sankcijų skelbimu, siekiant užtikrinti nekaltumo prezumpcijos taikymą, susijusių asmenų prieštaravimo teisę, duomenų saugumą ir (arba) tikslumą ir jų ištrynimą praėjus tam tikram laikotarpiui,
- siūlomo reglamento 66 straipsnio 2 dalį papildyti nuostata, kuria būtų numatyta, kad „šių asmenų tapatybė turėtų būti saugoma visais procedūros etapais, nebent pagal nacionalinius teisės aktus būtų reikalaujama ją atskleisti dėl tolesnio tyrimo ar tolesnių teismo procesų“,
- siūlomo reglamento 66 straipsnio 2 dalies c punkte išbraukti formuluotę „nustatytus principus“.

Priimta Briuselyje 2012 m. balandžio 13 d.

Giovanni BUTTARELLI
*Europos duomenų apsaugos priežiūros
pareigūno padėjėjas*
